

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

Ємельянов О.С.

аспірант кафедри економіки та моделювання ринкових відносин
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна

Розвиток інвестиційних процесів у всіх сферах діяльності є необхідною умовою ефективної організації господарювання в сучасних умовах. Регулювання та управління інвестиційною діяльністю займає ключове місце у підвищенні ефективності діяльності підприємств та досягнення ними сталого розвитку, який можливий лише за умови потужного та безперервного інвестиційно-інноваційного стимулювання як регіональної економіки, оскільки регіони на сучасному етапі економічного розвитку відіграють значну економічну, соціальну та технологічну роль в становленні територіальної інфраструктури кожної конкретної країни.

Проблемами інвестиційної діяльності підприємств займаються науковці, серед яких слід виділити В.В. Бочарова, І.О. Бланка, Ю.В. Багатіна, І.М. Боярка, В. Гейця, В.М. Гриньову, Л.Л. Гриценка, М.П. Денисенка, В.Л. Коюду, А.А. Пересаду, Н.А. Хрущ, Л. Федулову, В.О. Швандар та інших. Незважаючи на значні доробки вказаних вчених постійного розгляду потребують питання аналізу інвестиційної діяльності підприємств. Тому метою роботи є економіко-статистичне дослідження інвестиційної діяльності підприємств Одеського регіону у динаміці за 2012-2016 роки.

Оскільки формування інвестиційних ресурсів забезпечує фінансування інвестиційної діяльності підприємства і входить у систему стратегічних цілей його розвитку, розглянемо інвестиційні взаємовідносини підприємств Одеського регіону (табл. 1 і табл. 2).

Таблиця 1

Капітальні інвестиції підприємств за видами економічної діяльності (тис. грн.)

Показники	Роки				
	2012	2013	2014	2015	2016
Сільське, лісове та рибне господарство	574490	560413	864098	1158534	2628942
Промисловість	5546047	4335944	1664610	1755783	2808414
Будівництво	2532129	2101043	1710928	1592938	2075647
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	566435	421196	510075	696220	1017909
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	3133212	2020339	2513335	1997952	3592499
Тимчасове розміщення й організація харчування	59412	85741	201497	189775	72303
Інформація та телекомунікації	378457	516175	367098	276729	454490
Фінансова та страхова діяльність	159675	209560	74298	81546	103869
Операції з нерухомим майном	540545	756016	476149	625535	869195
Професійна, наукова та технічна діяльність	174352	234751	213831	144390	136271
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	140096	49146	63056	200566	326821
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	597643	424473	512995	1009975	2077265
Освіта	48123	44017	39375	91218	206608

Продовження табл. 1

Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	160343	95489	132452	141208	293885
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	12927	13000	12141	14615	46513
Надання інших видів послуг	7282	4875	5410	6539	18067
<i>Всього</i>	<i>14631168</i>	<i>11872178</i>	<i>9361348</i>	<i>9983523</i>	<i>16728698</i>

Джерело: сформовано автором на основі даних [1].

Так, у 2016 році пріоритетними для інвестування в регіоні були підприємства таких видів економічної діяльності як транспорт, складське господарство, поштову та кур'єрську діяльність (21,48%), промисловість (16,79%) та сільське, лісове та рибне господарство (15,72%).

Як видно з табл. 2 найбільш питома вага капітальних інвестицій припадає на джерела власних коштів підприємств (у 2016 році 70,67%), далі кошти місцевих бюджетів (13,44%). Фінансування за рахунок коштів банків та інших позик складає лише 5,47%, а за рахунок коштів державного бюджету – 2,30%.

Таблиця 2

Капітальні інвестиції підприємств за джерелами фінансування (тис. грн.)

За рахунок	Роки				
	2012	2013	2014	2015	2016
коштів державного бюджету	240223	131661	132817	275986	385110
коштів місцевих бюджетів	426819	372615	436768	998451	2249092
власних коштів підприємств та організацій	5622530	5243808	6188911	6379867	11821421
кредитів банків та інших позик	6022847	4310895	1336651	1227731	914356
коштів іноземних інвесторів	71045	200918	25691	6586	16694
коштів населення на будівництво житла	1455990	1024976	1090515	970227	1284283
інших джерел фінансування	791714	587305	149995	124675	57742
<i>Всього</i>	<i>14631168</i>	<i>11872178</i>	<i>9361348</i>	<i>9983523</i>	<i>16728698</i>

Джерело: сформовано автором на основі даних [1].

Однак також в Одеський регіон надходять й іноземні інвестиції (табл. 3). Найбільші капітали за аналізований період спрямували інвестори з Кіпру (у 2016 році 470,5 млн. дол. США, що становить 35,34% від загального обсягу іноземних інвестицій регіону) та Сінгапуру (у 2016 році 219,3 млн. дол. США, що становить 16,47% від загального обсягу іноземних інвестицій регіону).

Таблиця 3

Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) (млн. дол. США)

Країна	Роки					Структура				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Кіпр	653,7	658,6	515,6	487	470,5	40,12	39,42	35,99	36,41	35,34
Сінгапур	67,8	67,8	68,5	115,9	219,3	4,16	4,06	4,78	8,67	16,47
Велика Британія	200,4	198,2	135	114,1	92,5	12,30	11,86	9,42	8,53	6,95
Нідерланди	166,1	207,8	224,3	161,8	80,2	10,19	12,44	15,66	12,10	6,02
Німеччина	51,4	50,1	62,5	62	62,2	3,15	3,00	4,36	4,64	4,67
США	65,2	60,5	53,9	49,4	55,9	4,00	3,62	3,76	3,69	4,20
Монако	40,2	40,2	39,9	42,1	52,4	2,47	2,41	2,79	3,15	3,94

Продовження табл. 3

Франція	51,6	53,3	50,5	47,7	46,7	3,17	3,19	3,53	3,57	3,51
Швейцарія	54,2	49,6	42,9	39,4	44,6	3,33	2,97	2,99	2,95	3,35
Усього	1629,5	1670,7	1432,5	1337,4	1331,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Джерело: сформовано автором на основі даних [1].

Підсумовуючи результати проведеного дослідження, можна стверджувати, що вкладення інвестицій у підприємства Одеського регіону сприятиме не тільки досягненню високих фінансових результатів, а сталого розвитку, який проявлятиметься в економічному (максимізація прибутку при мінімізації витрат), соціальному (зростання чисельності персоналу, забезпечення духовних та соціальних потреб, підвищення якості та рівня життя працівників), інноваційному (виготовлення конкурентоспроможної продукції на основі інноваційних проваджень) та екологічному ефектах (використання енергозберігаючих технологій, зменшення шкідливих відходів).

Література:

1. Головне управління статистики в Одеській області [Електронний ресурс] : офіційний сайт. – Режим доступу: <http://od.ukrstat.gov.ua/index.html>.

АДАПТИВНІ МЕХАНІЗМИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ФОРМУВАННЯ КЛАСТЕРІВ У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ГАЛУЗІ

Торб'як Б.М.

аспірант, кафедра економічної кібернетики

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна*

Активна участь місцевих органів влади у реалізації мережевих програм підтримки підприємництва, широке використання інструментарію державно-приватного партнерства для стимулювання внутрірегіональної взаємодії між представниками бізнесу й інституційними утвореннями обумовили необхідність розробки адаптивних механізмів регіональної підтримки формування кластерів. Потреба створення адаптивних механізмів є особливо актуальною для територіально-галузевих об'єднань, що обумовлене, перш за все, високою гнучкістю організаційного утворення за рахунок добровільної участі та застосування у більшості випадків інноваційних засобів для досягнення спільної мети, і як наслідок, – вміння швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища.

Погоджуємось з Май-Бородою Г., що проблема формування економічних та адміністративних механізмів реалізації кластерної політики, адекватної поставлених завданням, потребує врахування специфіки формування кластерних утворень у різних галузях економіки [1, с. 317].

Заслуговує на увагу розроблений Присяжнюк Г. інтегрований адаптивний механізм взаємодії кластерів та держави [2, с. 56]. На думку науковця, державне регулювання як системне явище заперечує швидку адаптивність у силу обмеженої гнучкості в умовах постійного негативного впливу зовнішніх чинників фінансово-економічного, соціально-політичного та організаційно-управлінського характеру. Тому при побудові інтегрованого адаптивного